

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “การพัฒนาค่ายคุณธรรมเพื่อการเผยแพร่ธรรมสำหรับเยาวชน : ศึกษากรณีฝ่ายบริการฝึกอบรม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย” มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาลักษณะการดำเนินงานค่ายคุณธรรมเพื่อการเผยแพร่ธรรมสำหรับเยาวชน ศึกษาปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานของพระวิทยากรในค่ายคุณธรรม และความคิดเห็นของพระวิทยากรต่อการนำไปพัฒนาค่ายคุณธรรม

โดยการศึกษาจากเอกสาร (Document Study) และภาคสนาม (Field Study) กลุ่มตัวอย่างคือพระวิทยากรฝ่ายบริการฝึกอบรม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำนวน 112 รูป และสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการเผยแพร่ธรรมสำหรับเยาวชน 5 รูป การรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรม (SPSS) สรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

กลุ่มตัวอย่าง พบว่าพระวิทยากรส่วนมากมีอายุระหว่าง 25-29 ปี บวชมาแล้ว 10-14 ปี สำเร็จการศึกษาเกือบทั้งหมดนักธรรมเอก ได้เปรียญ 1-2 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการเป็นพระวิทยากร 6-8 ปี เคยเข้ารับการฝึกอบรมก่อนเป็นพระวิทยากรในหลักสูตรการเป็นพระวิทยากร

ลักษณะการดำเนินงานค่ายคุณธรรม พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนมากมีการปฏิบัติในระดับมาก 3 ด้าน คือ ด้านบุคลากร ด้านการฝึกอบรม ด้านบริการ (ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.03) โดยพระวิทยากร มีการดำเนินงานค่ายคุณธรรม ในระดับมาก โดยมีการดำเนินงานค่ายคุณธรรมในด้านการฝึกอบรม มากที่สุด รองลงมา คือ ด้านบุคลากร และ ด้านบริการ โดยมีการดำเนินการในระดับมาก พระวิทยากรได้มีการปรับปรุงกิจกรรมในด้านการมุ่งส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39) รองลงมาพระวิทยากรได้จัดเนื้อหาของหลักสูตรให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนและเยาวชน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37)

สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานค่ายคุณธรรมของพระวิทยากรนั้น พบว่าพระวิทยากรพบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานในระดับปานกลางทั้งหมดทุกปัญหาอันได้แก่ ปัญหาด้านการประสานงาน ด้านการฝึกอบรม ด้านการสนับสนุน ด้านการยอมรับและให้ความร่วมมือ (ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.81) โดยประสบปัญหาด้านการประสานงานกับภาครัฐและเอกชนในการดำเนินงานมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.36) รองลงมาด้านการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในการปฏิบัติหน้าที่ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.26)

ส่วนความคิดเห็นของพระวิทยากรต่อการพัฒนาค่ายคุณธรรม พบว่า พระวิทยากรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากทั้งหมดทุกด้านอันได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านเนื้อหาหลักสูตร

ด้านการบริการและสนับสนุน (ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.07) โดยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างสรรค์กิจกรรมที่ทำให้เยาวชนได้เข้าใจองค์ความรู้ด้านหลักศาสนามากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38) รองลงมาคือความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านดูแลความปลอดภัยของเยาวชนในระหว่างเข้าค่าย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33)

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาเสนอแนะว่าพระวิทยากรควรร่วมมือกับหน่วยงานอื่นด้วยทั้งภายในมหาวิทยาลัยและภายนอก เช่น สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงวัฒนธรรม คณะสงฆ์ไทยและพระวิทยากรหน่วยงานอื่นที่ทำงานด้านการเผยแผ่ธรรมสำหรับเยาวชนทั่วประเทศ เพื่อที่จะได้ช่วยกันร่างหลักสูตรและปรับปรุงให้มีความเหมาะสมเพื่อกำหนดเป็นนโยบาย รูปแบบในการดำเนินงานค่ายคุณธรรมให้เป็นแบบเดียวกันทั่วประเทศมิใช่ต่างคนต่างทำเหมือนในปัจจุบัน ด้านพระวิทยากรเองจะต้องมีการพัฒนาตัวเองอยู่เสมอให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เพื่อรองรับกับความต้องการของพุทธศาสนิกชนทุกระดับ เพื่อให้พุทธศาสนิกชนพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่เจริญขึ้น ด้านสถานศึกษา ควรครวัก็ควรให้ความร่วมมือในการอบรมสั่งสอนต่อ ยอดจากการอบรมไปแล้ว เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการสร้างคุณธรรมอันจะนำพาเยาวชนให้เกิดการเรียนรู้คุณค่าคุณธรรมที่สามารถที่จะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างสงบสุข เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของประเทศชาติสืบไป

Abstract

The Research on “Dhamma Camp Development for Dissemination of Dhamma among Youths : Case Study of Department of Training Service, Mahachulalongkornrajavidyalaya University”. Objective of the research include the study on operations of Dhamma camp for dissemination of Dhamma among youths, operational problems and obstacles of monk lecturers at Dhamma camp and suggestions of monk lecturers of Dhamma camp development.

Research comprises document and field studies. Sample group includes 112 monk lecturers of Department of Training Service, Mahachulalongkornrajavidyalaya University and 5 monk experts in dissemination of Dhamma among youths. Questionnaires have been used for data collection. The data has been analyzed by SPSS computer program. Conclusions of the research are as follows:

For sample group, it has been found that most monk lecturers are 25-29 years old who have ordained for 10-14 years. Most of them are the first preachers who are the first and the second graduate of Buddhism theology with bachelor's degrees. They have had 6-8 years of experience as monk lecturers and have undertaken training for monk lecturers before.

For operations of Dhamma camp, it has been found that most sample groups have high level of practice in 3 areas including human resources, training and service (Total means = 4.03). Monk lecturers have high level in the operations of Dhamma camp. They have participated in the training operations of Dhamma camp the most. The second is human resources and service which is in high level of operations. Th monk lectures have improved Dhamma and ethics supporting activities the most (Means = 4.39). The second is that monk lecturers have prepared appropriate curriculum that can serve the needs of schools and youths (Means = 4.37)

For monk lectures' operational problems and obstacles at Dhamma camp, it has been found that monk lecturers have faced with operational problems and obstacles in medium level in all issues including problems of coordination, training, supports, acceptance and cooperation (Total Mean = 2.81). They have faced with problem of

coordination with government and private sectors the most (Means = 3.36). the second is budget supports for performing duty from government and private sectors (Mean = 3.26)

For suggestions of monk lecturers to Dhamma camp development, it has been found that monk lecturers have had high level in all areas including human resources, curriculum, services and supports (Total Means = 4.07). They have had suggestions about activity preparation to enable youths to understand religious principles the most (Means = 4.38). The second is the suggestions about safety protection for youths at the camp (Mean = 4.33).

Suggestion for this study the researcher has suggested that monk lecturers should cooperate with other organizations both in the university and outside including Office of National Buddhism, Ministry of Education, Ministry of Culture, Thai Buddhist monks and monk lecturers of other organizations who work for the dissemination of Dhamma among youths around the country to prepare and develop curriculum applicable for policy stipulation. Operations pattern of ethics camp should be conducted in the same way as those around the country. It should not be done differently as it is carried on at present. Monk lecturers have to always adjust themselves to rapid change of situation to serve the needs of Buddhists at all levels to enable them to develop themselves to higher prosperity. Educational institutes and families should also cooperate in teaching students consistently to instill ethics among youths so that they can apply ethics to their lives which will enable them to live peacefully in the society and to be citizens of good quality of the country in the future.